

TEKOVSKÁ KNIŽNICA V LEVICIACH

Vyhodnotenie činnosti za rok 2005

2006

OBSAH

I. Úlohy a miesto knižnice, vzájomná koordinácia a kooperácia	3
II. Základné činnosti knižnice	5
1. Knižničný fond	5
2. Knižnično-informačné služby	6
2.1 Používatelia	6
2.2 Výpožičky	7
2.3 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	8
III. Bibliograficko-informačná činnosť	10
IV. Metodická a poradenská činnosť	13
1. Koordinácia a kooperácia činnosti knižníc v regióne	13
2. Rozborová, analytická a prieskumová činnosť	14
3. Ďalšie vzdelávanie knižničných pracovníkov	14
4. Príprava a spracovanie koncepčných programov	15
5. Edičná a publikačná činnosť	15
V. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie	16
VI. Priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcia	17
VII. Personálna oblasť	18
VIII. Finančné zabezpečenie	18
IX. Granty, nadácie, sponzorské príspevky	19
X. Knižnice a spolková činnosť	20
XI. Medzinárodná knižničná spolupráca	20
Prehľad ukazovateľov za rok 2005	Príl. č. 1
Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	Príl. č. 2
Rozbor hospodárenia k 31.12.2005	Príl. č. 3

I. Úlohy a miesto knižnice, vzájomná koordinácia a kooperácia

S účinnosťou od 1.1.2005 sa zmenila forma hospodárenia Tekovskej knižnice v Leviciach (TK) z príspevkovej na **rozpočtovú**. Tento prechod sám osebe mal pre knižnicu negatívne dôsledky. Knižnica prestala dostávať príspevok na činnosť na celý štvrtrok začiatkom mesiaca dopredu, ale mesačnú dotáciu vo forme 1/12 až na konci uplynulého mesiaca. V prípade schválenia pripraveného, nie však upraveného rozpočtu by dôsledky zmeny formy hospodárenia neboli až také citeľné.

S novým spôsobom financovania mala knižnica problémy od začiatku roka, kedy najskôr nebol schválený rozpočet, ale aj neskôr, v priebehu celého polroka, kedy bol schválený absolútne nepostačujúci rozpočet. Zvlášť problematické boli najmä mesiace jún-august, kedy knižnica dostávala iba 80% z príslušnej dotácie! Komplikovaný a oneskorený bol aj spôsob získavania príjmov z vlastnej činnosti počas celého roka až v polovici nasledujúceho mesiaca. Spomínané problémy s financovaním by sa napriek tomu dali oveľa lepšie zvládnuť s rozpočtovanými prostriedkami na zabezpečenie prevádzkových nákladov knižnice. Od začiatku roka sa knižnica snažila získať z rozpočtu ďalšie finančné prostriedky na prevádzku, čo sa podarilo až na základe dvanástich rozpočtových opatrení a úprav, a bohužiaľ, vo väčšine prípadov až v poslednom štvrtroku. To bolo pre knižnicu vzhľadom k rozpočtovej forme hospodárenia absolútne nevyhovujúce. Žiaľ, aj účelových 250.000,- Sk na doplnovanie knižničného fondu, ktoré schválilo zastupiteľstvo NSK, rovnako ako ďalšie schválené zmeny rozpočtu knižnica dostala až koncom septembra. Do polovice septembra sa knižnica nie z vlastnej viny dostala do platobnej neschopnosti, kedy sa jej dlh za nájomné a služby vyšplhal do výšky **326.514,- Sk!** Vedenie knižnice sa v priebehu roka snažilo o riešenie krízovej situácie zrušením nájomnej zmluvy a následným uvoľnením skladových priestorov, ba dokonca znížením počtu pracovníkov o dvoch už v 1. polroku a o ďalších dvoch do konca roka! Napriek tomu knižnica nedokázala z nepostačujúcej dotácie od zriaďovateľa a navyše s nereálne vysoko postaveným plánom príjmov z vlastnej činnosti uhrádzať spomínané záväzky.

Navyše v mesiaci apríli knižnica dostala od Mestského kultúrneho strediska (ktoré je zariadením mesta) novú zmluvu na prenájom kancelárskych priestorov so zvýšeným nájomným od 300,- Sk/m² do 1 000,- Sk/m² s platnosťou od 1.3.2005. Mestskému zastupiteľstvu v Leviciach TK okamžite predložila žiadosť o uzavretie zmluvy za prenájom priestorov za „symbolickú korunu“. Knižnica tým síce nedosiahla symbolické nájomné, ale poslanci napokon upravili knižnici nájomné na pôvodnú sumu 250 Sk/ m².

Napriek všetkým týmto organizačným a finančným problémom TK ako verejná regionálna knižnica v rámci svojich možností plnila všetky funkcie a úlohy v súlade s predmetom svojej činnosti. Knižnica pôsobila na území mesta Levice, a zároveň bola bibliografickým, metodickým, koordinačným, vzdelávacím a informačným centrom knižníc v regióne.

Všetky odborné činnosti, ktoré knižnica vykonávala v súvislosti so spracovaním knižničných fondov a s poskytovaním knižnično-informačných služieb používateľom, boli automatizované a na seba nadväzujúce.

Na území regiónu TK koordinovala činnosť 92 knižníc a 7 pobočiek a užšie spolupracovala so 42 obecnými knižnicami a 1 pobočkou. Vo vyhodnotení činnosti za rok 2004 Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zaviedlo novinku vo vykazovaní štatistických údajov elektronickou formou. TK pripravila podklady do štatistických výkazov pre MK SR za celý okres Levice.

V oblasti automatizácie knižnica pokračovala v automatizácii knižnično-informačných procesov. Ešte koncom roku 2004 knižnica rozšírila počet používateľských prístupov na internet, čo v plnej miere využívali používatelia až v tomto roku. Aj v tomto ťažkom roku knižnica skvalitnila vybavenie výpočtovou technikou o výkonnejší a spoľahlivejší server a ďalšie PC, čím dokázala

rozšíriť poskytované knižnično-informačné služby o on-line katalóg, ktorý v knižnici chýbal. Knižnica nielenže eliminovala výpadky už nepostačujúceho serveru, ale prostredníctvom on-line katalógu získali používatelia možnosť samostatného vyhľadávania v elektronickom katalógu knižnice.

Na dopĺňovanie knižničného fondu mala knižnica k dispozícii po deviatich rokoch konečne účelové finančné prostriedky na dopĺňovanie KF. Celkový objem finančných prostriedkov, ktoré knižnica využila na tento účel bol **508.696,08 Sk**. Napriek katastrofálnym výsledkom v 1. polroku, kedy knižnica doplnila KF o 38 knižničných jednotiek, pričom 20 z nich bolo predplatených v roku 2004, za celý rok knižnica napokon zaznamenala nezvyčajne vysoký prírastok KF v počte 2 927 kn. j.

Knižnica sa aj v tomto roku zapojila do celoslovenského **Týždňa slovenských knižníc**, ktorého mottom bolo: Knižnice – multifunkčné, vzdelávacie a kultúrne centrá. V 6. ročníku TSK knižnica pripravila pre svojich používateľov množstvo hudobných, literárnych, kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí pre všetky vekové kategórie detí, mládeže, príp. dospelých. Počas TSK mala verejnosť možnosť stretnúť sa v knižnici s mladou debutujúcou Levičankou **Anežkou Szabóovou**, či **Jozefom Podolanom** z Nitry. Najväčším zážitkom pre milovníkov nekonvenčnej literatúry bolo určite stretnutie so spisovateľom **Lubomírom Feldekom**. V spolupráci s Klubom fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov knižnica už po piatykrát pripravila výstavu **Najkrajšie kalendáre Slovenska 2005**.

Už po druhýkrát sa knižnica zapojila do medzinárodného projektu na podporu čítania detí **Noc v knižnici s Andersenom**. V našej knižnici nocovalo 20 detí, ktoré sa mohli počas noci prostredníctvom internetu zapojiť do elektronickej komunikácie detí z Česka, Poľska, Rakúska, či ďalších miest na Slovensku, celkom na 408 registrovaných miestach. Knižnica pre deti pripravila bohatý program so striedaním rôznorodých aktivít od šiestej hodiny večer, až do ôsmej hodiny ránej, kedy deti plné zážitkov opúšťali našu knižnicu.

V júni 2005 knižnica úspešne vyhodnotila už **13. ročník** medzitriednej súťaže detí **Čítam, čítaš, čítame**, do ktorej bolo zapojených 42 tried žiakov druhých až štvrtých ročníkov základných škôl z Levíc a blízkeho okolia. Pre súťažiacie deti knižnica vďaka občianskemu združeniu Hlas knižnice pripravila slávnostné vyhodnotenie súťaže s divadelným predstavením Kvik story. Vďaka ďalším sponzorským darom knižnica už tradične odmenila deväť víťazných triednych kolektívov hodnotnými cenami.

Milovníci slovenskej histórie mali možnosť stretnúť sa na pôde knižnice s vydavateľom, historikom, spisovateľom a výborným rozprávačom **Pavlom Dvořákom**, ale aj s regionálnym autorom **Miroslavom Piusom**.

V rámci cezhraničnej spolupráce, na ktorú NSK vyčlenil finančné prostriedky, TK pripravila medzinárodný odborný seminár pre pracovníkov knižníc **Práca s deťmi po novom**. V rámci dvojdnového seminára odzneli prednášky takých odborných kapacít, akými sú ***PhDr. Gabriela Škorvanková***, či ***Prof. PhDr. Brigita Šimonová CsC***. Podnetné príspevky z pohľadu knihovníka si pripravili knihovníčky zo slovenských, ale aj z maďarských knižníc. Odborného seminára sa zúčastnilo až 64 knihovníkov z 18 slovenských a maďarských knižníc.

V oblasti ochrany knižničných fondov TK uskutočnila plánovanú revíziu KF pobočky Vinohrady a KF oddelenia literatúry pre deti.

Knižnica v tomto roku nedokázala zabezpečiť bezproblémové fungovanie chodu organizácie. V týchto náročných podmienkach však napriek tomu dokázala poskytovať KIS v potrebnej kvalite i kvantite. Množstvo kvalitných a používateľsky atraktívnych podujatí, ktoré knižnica v tomto období realizovala, bolo možné uskutočniť iba vďaka flexibilita pracovníkov a s maximálnou podporou sponzorov, či už finančnou, alebo inou pomocou vo forme zabezpečenia služieb, či materiálu.

II. Základné činnosti knižnice

1. Knižničný fond

Plán prírastku KF na r. 2005:	3 000 kn. j.
Skutočnosť k 31.12.2005:	2 927 kn. j.
Z toho kúpou:	1 734 kn. j.
darom:	1 104 kn. j.
náhradou:	89 kn. j.

TK naplánovala oproti r. 2004 o 1000 kn. j. nižší prírastok, z dôvodu nevyjasnenej finančnej situácie po prechode knižnice na rozpočtovú organizáciu. V 1. polroku z dôvodu absolútneho nedostatku finančných prostriedkov knižnica kúpila iba 38 kn. j., pričom 20 z nich bolo predplatených ešte v roku 2004. To znamená, že knižnica v 1. polroku kúpila iba **18 kn. j.!** Finančná situácia knižnice sa zlepšila až v závere roka, v mesiaci september. Napriek katastrofálnemu prírastku KF v 1. polroku, v priebehu troch mesiacov koncom roka knižnica zaznamenala takmer kompletný prírastok KF. Prírastok v roku 2005 tvoril 2 927 kn. j., pričom potešiteľné je, že knižnica z celkového prírastku získala kúpou 1 734 kn. j. (+801) a okrem toho z prírastku darom 1 104 kn. j. (+501) bola väčšina kn. j. úplne nových z aktuálnej ponuky vydavateľstiev a ďalšie boli tiež nové, ale vydané v predchádzajúcom období rôznymi ústavmi a inštitúciami, resp. darované miestnym kníhkupectvom. Najvýznamnejšími darcami KF, príp. finančných prostriedkov na dopĺňovanie KF boli EMO Mochovce (180 kn. j.), OZ Hlas knižnice (173 kn. j.) a Kníhkupectvo Herka (163 kn. j.). Z mimorozpočtových zdrojov získala knižnica účelové finančné prostriedky na dopĺňovanie KF v sume 50.000,- Sk a knižné dary v hodnote 90.000,- Sk.

Na dopĺňovanie KF knižnica vynaložila „historicky“ najvyššiu sumu za posledných 9 rokov (od roku 1996) v celkovom objeme **508.696,08** (+161.319,92) Sk. Z toho na nákup periodík vynaložila knižnica **101.096,46** (-30.159,80) Sk a na nákup kníh **407.599,62** (+191.479,72) Sk, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku síce oveľa viac, napriek tomu bol prírastok KF nízky vzhľadom k potrebám a požiadavkám našich používateľov.

Čitateľmi nahradených bolo 89 (-74) kn. j., pričom nahradeniu kn. j. predchádzal súhlas pracovníkov príslušného oddelenia knižnice.

V oblasti dopĺňovania KF naďalej pretrvávali dlhoročné problémy s nedostatkom finančných prostriedkov. Takmer 9-mesačné prerušenie nákupu KF sa následne nepriaznivo prejavovalo vo všetkých oddeleniach TK, poskytujúcich KIS. Nárazový nápor kn. j. v závere roka sa nestihol odraziť v ostatných ukazovateľoch výkonov knižnice a prejaví sa až v nasledujúcom roku.

Priemerná cena knihy v roku 2005 bola **235,06 Sk** (+3,42 Sk).

Štruktúra prírastku KF

	2004	2005
- odborná literatúra pre dospelých	51,03%	35,43%
- krásna literatúra pre dospelých	27,19%	35,43%
- odborná literatúra pre deti	6,06%	7,52%
- krásna literatúra pre deti	10,31%	18,65%
- ostatné dokumenty	5,41%	2,97%

Z porovnania údajov v štruktúre prírastku knižničných dokumentov je zrejmé, že vďaka sponzorským darom a podpore vydavateľstiev a občianskeho združenia vzrástol prírastok detskej literatúry o 9,80%, krásnej literatúry pre dospelých o 8,24% a ostatných dokumentov o 2,44%, pretože knižnica dostala finančné prostriedky, resp. knižničné dokumenty najmä pre deti. Napriek tomu, že pokleslo percentuálne zastúpenie odbornej literatúry, v oblasti dopĺňovania KF kládla knižnica dôraz najmä na kvalitu prírastku, ako aj na zabezpečenie najmä študijnej literatúry pre študentov stredných a vysokých škôl.

Problémy so získavaním povinných výtlačkov regionálnych dokumentov súvisiace s absenciou centrálnej evidencie dokumentov vydávaných na území okresu Levice a vyplývajúce z nerešpektovania platnej legislatívy pre túto oblasť pokračovali aj v tomto roku.

Úbytok KF

Plán úbytku KF na r. 2005: 1 021 kn. j.

Skutočnosť k 31.12.2005: 7 103 kn. j.

V dôsledku absolútneho nedostatku finančných prostriedkov bola knižnica nútená už v roku 2004 likvidovať ďalšie fungujúce pobočky Horša, Kalinčiakovo a Čankov a v 1. polroku 2005 aj skladové priestory knižnice priamo v meste a následne vyradiť aj v uplynulom roku veľký počet 7 103 (-4 342) kn. j.

V rámci ochrany KF v roku 2005 knižnica uskutočnila plánované revízie KF pobočky Vinohrady a KF oddelenia literatúry pre deti.

Knižničným softvérom Libris boli automatizovaným spôsobom spracované bibliografické dokumenty a fotodokumenty, čím knižnica urobila ďalší krok ku kompletnému spracovaniu KF automatizovaným spôsobom.

2. Knižnično-informačné služby

2.1 Používatelia

Plán registrovaných používateľov na rok 2005: 6 500

Skutočnosť k 31.12.2005: 6 759

Návštevníci k 31.12.2005: 80 882

V roku 2005 knižnica zaregistrovala **6 759 (+288) používateľov**, čo je nárast nielen oproti r. 2004, ale aj oproti plánu o 259. Vzhľadom k problémom s dopĺňovaním KF počas prvých deviatich mesiacov je tento výsledok neuveriteľný. Faktom však je, že systematická príprava používateľov už od predškolského veku, dôraz na prilákanie mládeže, ako aj rozvoj internetových služieb priviedli do knižnice množstvo nových používateľov. Napriek tomu, rovnako ako v r. 2004 poklesol počet detských používateľov a vzrástol počet mládeže a dospelých.

Počet obyvateľov mesta Levice opäť mierne poklesol na 36 276 (-121), pričom 18,63% (+0,85%) obyvateľov sú používateľmi TK. Výrazné zvýšenie percentuálneho zastúpenia spôsobilo nárast počtu používateľov na jednej strane a pokles obyvateľov na strane druhej.

Knižnično-informačné služby TK využívali v uplynulom roku aj používatelia so špeciálnymi potrebami, najmä so zrakovým, telesným a mentálnym postihnutím. Pre Domov dôchodcov v Leviciach, Domov dôchodcov v Santovke, ako aj pre Domov opatrovateľskej služby v Leviciach knižnica niekoľkokrát ročne obmieňa súbory kníh a pripravuje väčšinou hudobné podujatia.

Počet zrakovo postihnutých používateľov, ktorí využívali služby knižnice bol 24, čo predstavuje pokles o 27 používateľov.

V roku 2005 knižnicu navštívilo **80 882 (+9 546) návštevníkov**. Predpokladáme, že nárast v počte návštevníkov spôsobil jednak zavedenie internetových služieb pre verejnosť vo všetkých troch budovách knižnice a paradoxne minimálne dopĺňovanie KF, čím knižnica núti používateľov k častejším návštevám. Rozšírením internetu pre verejnosť na siedmich PC túto službu využilo **5 066** používateľov, pričom aj tak záujem prevyšoval fyzické možnosti knižnice. Do knižnice tiež každoročne prichádza stále viac ľudí v produktívnom veku, ktorí „sú nútení“ (väčšinou svojimi zamestnávateľmi) vzdelávať sa.

Počet návštevníkov pritom nie je úplný, pretože program vykazuje návštevníka knižnice v jednom dni iba raz, hoci knižnicu navštíví viackrát, prípadne navštíví inú budovu knižnice.

V roku 2005 TK poslala poštou

I. písomná upomienka:	2 416
II. písomná upomienka:	639
III. písomná upomienka:	300
<u>Pokus o zmier:</u>	<u>118</u>
Spolu:	3 473

Čitateľská disciplína používateľov TK bola približne na úrovni r. 2004, v skutočnosti sa však zlepšila vzhľadom k zvýšenému počtu používateľov a zachovaniu počtu upomienok. TK poslala poštou 3 473 (+35) upomienok.

2.2 Výpožičky

Plán výpožičiek na rok 2005: 365 000
Skutočnosť k 31.12.2005: 346 464

Z uvedeného počtu **346 464 (-13 935)** výpožičiek je **291 391 (-11 806)** absenčných a **55 073 (+5 331)** prezenčných. Oproti plánu je celkový počet výpožičiek o 18 536 nižší. Dôvodom poklesu počtu výpožičiek bolo nedostatočné dopĺňovanie KF počas troch štvrtín roka. Oproti r. 2004 opäť poklesol počet absenčných výpožičiek a vzrástol počet prezenčných výpožičiek. Dôvodom poklesu absenčných výpožičiek a na druhej strane nárastu prezenčných výpožičiek je v prvom rade nedostatok knižničných dokumentov, ktorý knižnica kompenzuje umiestnením jediného exempláru knižničného dokumentu v študovni, ktorý majú študenti k dispozícii iba na prezenčné štúdium.

Počet výpožičiek na 1-ho používateľa knižnice klesol na **51,26 (-4,43)** z dôvodu zvýšeného počtu používateľov a zníženého počtu výpožičiek.

Počet výpožičiek na 1-ho obyvateľa mesta taktiež klesol na **9,55 (-0,35)**, napriek zníženiu počtu obyvateľov. Počet **36 276** obyvateľov mesta k 30.6.2005 bol o 121 nižší ako v r. 2004.

Napriek mimoriadnej situácii počas roka a obmedzeným možnostiam však pracovníci TK poskytovali KIS v požadovanej kvalite.

Zloženie výpožičiek v % (číselné vyjadrenie v príl. č. 1)

	2004	2005
odborná literatúra pre dospelých	27,88%	29,01%
krásna literatúra pre dospelých	32,52%	32,85%
odborná literatúra pre deti	7,42%	7,83%

krásna literatúra pre deti	15,89%	15,50%	
periodiká	12,89%	14,81%	
špeciálne dokumenty	3,40%	3,83%	(z celkového počtu výpožičiek)

Zloženie výpožičiek sa nedá porovnať s vlnajším výkazom, pretože do r. 2004 sa výpožičky špeciálnych dokumentov vykazovali samostatne a od r. 2005 sa vykazujú ako súčasť výpožičiek odbornej a krásnej literatúry pre deti a dospelých.

Okrem základných KIS knižnica využívala v priebehu roka ďalšie formy práce a propagácie KIS: **428 (+31) hromadných návštev** s počtom **účastníkov 10 312 (+591)**, **77 (+9) výstav** k výročiam literárnych osobností a významným historickým a spoločenským udalostiam, **14 (-9) tematických nástieniek**, **5 (+4) rozhlasových relácií** a **7 (+2) knižničných plagátov**.

Predpokladáme, že v súvislosti s akútnym nedostatkom knižných novínok v priebehu 1. polroku knižnica zaregistrovala **463 (+117) požiadaviek na MVS**, z toho kladne vybavila 323, čo predstavuje 69,76% (-7,84) vybavených žiadostí. Iným knižniciam TK vypožičala zo svojho KF 564 kn. j. Požiadavky na MMVS neboli už druhý rok zaznamenané.

2.3. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia (Príl. č 1)

Plán podujatí na rok 2005:	450
Skutočnosť k 31.12.2005:	582 (+40) s počtom účastníkov 14 856 (+24)
Z toho pre deti:	517 (+49)
pre mládež:	52 (-9)
pre dospelých:	13 (rovnako)

V rámci vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí sa TK tradične sústredila na organizovanie finančne nenáročných, ale pritom pre verejnosť prítiahlivých podujatí.

Knižnica sa aj v tomto roku zapojila do 6. ročníka celoslovenského podujatia **Týždeň slovenských knižníc (18.-24.4.2005)**, ktorý sa niesol v duchu motto Knižnice – multifunkčné, vzdelávacie a kultúrne centrá. **Džezovými reminiscenciami** knižnica odštartovala seriál úspešných podujatí. Prvá časť reminiscencií patrila odbornej prezentácii **Mgr. Ladislava Németha**, ktorý v kocke slovné i hudobne predstavil najskôr najväčšie svetové hviezdy, aby vzápätí predstavil aj tie naše – regionálne. V druhej časti príjemného popoludnia zaznela živá džezová hudba v podaní tria Juraj Gergely, Aladár Birner a Ľudovít Mészáros. Týždeň knižníc pokračoval **prezentáciami kníh** – spomienkami navrátilca z exilu **Jozefa Podolana: Z exilu do vlasti** a prezentáciou knižného debutu mladej nádejnej regionálnej osemnásťročnej autorky z Levíc **Alžbety Szabóovej: Obvyčajný život obvyčajného dievčaťa**. Toto svieže dielko písané živým jazykom s nadhľadom a vtipom renomovaného autora zaujalo každého z prítomných hostí. Do tretice knižnica prezentovala vďaka Literárnemu informačnému centru publikáciu **Dejiny slovenskej literatúry III.** a spisovateľa **Ľubomíra Feldeka**. Pozvanie na toto stretnutie prijali **Dr. Ľubica Suballyová a Dr. Anna Šikulová**. Do posledného miesta obsadený Literárny klub bol svedkom prezentácie najnovšej literárnej antológie a súčasne nezabudnuteľného stretnutia s nekonvenčným autorom. Pre širokú verejnosť knižnica v spolupráci s Klubom fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov pripravila výstavu kolekcie kalendárov **Najkrajšie kalendáre Slovenska 2005**. V rámci TSK knižnica zrealizovala pre verejnosť spolu 21 podujatí, s počtom účastníkov 619.

Aj v tomto roku sa už po druhýkrát knižnica zapojila do medzinárodného projektu na podporu čítania detí **Noc s Andersenom**. Pri príležitosti Medzinárodného dňa detskej knihy – 2. apríla, ktorý je dňom narodenia Hansa Christiana Andersena, sa toto medzinárodné podujatie konalo už po piatykrát, v r. 2005 až v štyroch krajinách strednej Európy - Česku, Poľsku, Rakúsku a Slovensku na 408 registrovaných miestach. V našej knižnici nocovalo 20 detí, pre ktoré knižnica

pripravila lákavý kolotoč prekvapení, návštev a stretnutí od 18,00 hod. večer až do nasledujúceho rána. Pozvanie do knižnice prijali primátor mesta Ing. Štefan Mišák s Andersenovou rozprávkou, spisovateľ Andrej Chudoba so svojimi zážitkami z čítania Andersenových rozprávok z detstva, poľovník Ing. Marek Homola, vyzbrojený „poľovníckym arzenálom“ a zaujímavými príhodami z lesa, či pani učiteľka Milena Bólová s tvorivou dielňou s novými výtvarnými technikami. Pred polnocou sa deti presunuli do Tekovského múzea, kde si vďaka pracovníčke múzea pod rúskom tmy vypočuli Povešť o Levickom hrade. Na hradnom nádvorí ich privítali pracovníci Tekovskej hvездárne, ktorí deťom priblížili nočnú oblohu a pripravili pre nich súťaže. A potom sa už deti ponáhľali hľadať stratený poklad. Samozrejme, že o polnoci nocľazníkov navštívilo strašidlo, s ktorým sa ani nechceli rozlúčiť. Na dobrú noc si deti prostredníctvom internetu povymieňali pár najčerstvejších dojmov s ostatnými „tiežnocľazníkmi“ z okolitých krajín a potom sa uložili ku krátkemu spánku. Ráno deti trochu nevyspaté, ale zato plné dojmov, opúšťali nerady knižnicu.

Knižnica ukončila a vyhodnotila už XIII. ročník pravidelne organizovanej celoročnej medzitriednej súťaže kolektívov detí Čítam, čítaš, čítame. Do súťaže sa v tomto ročníku zapojilo 42 triednych kolektívov. Knižnica vďaka sponzorom odmenila 213 detí z deviatich tried základných škôl z Levíc a blízkeho okolia. Viac než 300 detí spolu so svojimi pedagógmi sa zúčastnilo slávnostného vyhodnotenia súťaže, ktoré pre ne pripravila knižnica spoločne s občianskym združením Hlas knižnice. Divadlo Pôtoň spestrilo program vyhodnotenia divadelným predstavením Kvik story.

Pre milovníkov „histórie s tajomným nádychom“ pripravila knižnica stretnutie s historikom a vydavateľom Pavлом Dvořákom. Tento popularizátor slovenskej histórie, ktorý sa svojej práci venuje systematicky, postupne chronologicky odhaľuje zabudnutú slovenskú históriu. A že je o jeho prácu záujem, dokázal prilákaním množstva nadšencov a zvedavcov.

Aj v tomto roku knižnica pokračovala v tradícii prezentácií kníh a pripravila krst knihy regionálneho autora Miroslava Piusa o keramike a keramikároch Ruky a hlina. Krst realizovala TK v spolupráci s vydavateľstvom SB PRESS Tlmače, ktorý knihu vydal. Pri tejto príležitosti sa v priestoroch knižnice súčasne konala aj výstava prác študentov SOU stavebného, odboru keramikár.

V dňoch 26. - 27. októbra 2005 sa v TK uskutočnil medzinárodný odborný seminár pre pracovníkov knižníc Práca s deťmi po novom. Seminár sa konal vďaka finančnej dotácii Nitrianskeho samosprávneho kraja a organizačne aj odborne ho pripravila a zabezpečovala knižnica. Medzinárodného seminára sa zúčastnili okrem slovenských aj maďarskí knižniční pracovníci zo žúp Komárom-Esztergom, Veszprém a Pest. Pracovný program prvého pracovného dňa bol zameraný na prácu so znevýhodnenými deťmi používateľmi. Teóriu práce s deťmi a mládežou so špeciálnymi potrebami spolu s praktickými návodmi predstavila PhDr. Gabriela Škorvanková, slovenská komisárka Book handicap IBBY UNESCO. Mária Tarišková z TK predstavila projekt Herňa pre postihnuté deti v knižnici, ktorá bola spojená s praktickou realizáciou podujatia s integrovanými deťmi. Skúsenosti s projektom „Handicapované rómske deti v knižnici“ prezentovala Brigitta Dürögő z knižnice József Attila Megyei Könyvtár v Tatabáni. Vlasta Kollárová prezentovala projekt „Čítam, čítaš, čítame“, ktorý TK úspešne realizuje pre žiakov 2. - 4. ročníkov ZŠ už 13 rokov. Program druhého pracovného dňa bol venovaný prezentácii nových metód a foriem práce s deťmi. Teoretickú časť s praktickými ukážkami „Motivačné a interpretačné činnosti v práci s knihou“ prezentovala Prof. PhDr. Brigita Šimonová CSc. z Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Odborný program seminára ukončila Vlasta Kollárová, tentokrát predstavením metodiky prípravy a realizácie hovorenej bibliografie pre deti z diel H. Ch. Andersena „Daroval deťom dar najväčnejší“. Knižovníci z 18 slovenských a maďarských knižníc a troch špeciálnych zariadení mali počas dvoch dní možnosť nielen vzájomne si vymieňať skúsenosti z práce s deťmi, ale tiež získať nové vedomosti a oboznámiť sa s novými trendami, ktoré budú môcť využívať vo svojej práci. Seminár ukončila návšteva hostí vo vysunutej expozícii Tekovského múzea v Brhlovciach.

V roku 2005 knižnica pripravila a realizovala **146 (+42) dramatizácií rozprávok**, ktorými dokáže deti pritiahnúť k čítaniu klasických, ale i moderných rozprávok a k literatúre vôbec. O tento typ podujatí je záujem nielen zo strany učiteľov 1. stupňa základných škôl, ale aj učiteľov materských škôl. Od sprístupnenia Herne pre postihnuté deti je zvýšený záujem o integrované podujatia zdravých detí s postihnutými.

Medzi najviac reprízované podujatia patrili: kvízy *Čo som čítal v knižnici, Ako poznám knižnicu* a dramatizácie kníh *Pinocchio, Čin-Čin, Ježko Jožko a krtko Rudko, Budkáčik a Dubkáčik*, či podujatia pre mladší školský vek *Pavol Dobšinský, Vianoce v knihách pre deti, Veľká noc – zvyky a tradície* a *Vianoce – zvyky a tradície*.

Napriek všetkým prevádzkovým problémom s financovaním dokázala knižnica aj v tomto roku pripraviť obrovské množstvo kvalitných a pre čitateľskú verejnosť príťažlivých podujatí, z ktorých si mali možnosť vybrať všetci záujemcovia od najmenších po najstaršiu generáciu.

III. Bibliograficko-informačná činnosť

Uchovávanie, spracovávanie a sprístupňovanie regionálnych dokumentov

V roku 2005 knižnica doplnila databázu regionálnych dokumentov o **47 (+19) kn.j.** V porovnaní s predchádzajúcim rokom to bol nárast napriek pretrvávajúcim problémom s ich získavaním.

Elektronickú regionálnu článkovú databázu, ktorá je k dispozícii iba v elektronickej podobe knižnica doplnila o **2041 záznamov (+683)**.

V oblasti bibliograficko-informačnej činnosti knižnica poskytuje informácie a reaguje na potreby a požiadavky používateľov, pričom výsledky v tejto oblasti činnosti sú podmienené reálnymi potrebami a požiadavkami používateľov. Knižnica poskytla celkom **23 795 (+1287) bibliografických a faktografických informácií**, čo je ďalší nárast oproti r. 2004. Neodmysliteľnou pomôckou v súvislosti s poskytovaním informácií bolo využívanie CD ROM SNB – články a knihy, ktorý poskytoval aktuálne, komplexné a rýchle informácie. Bohužiaľ, v r. 2005 Slovenská národná knižnica v Martine ukončila jeho vydávanie. Ešte koncom roku 2004 spustila SNK v rámci skúšobnej prevádzky knižnično-informačného systému KIS 3G aj nový rešeršný systém, ktorý však zatiaľ zďaleka nedosahuje úroveň predchádzajúceho. TK spolupracuje na odstraňovaní nedostatkov tohto rešeršného systému. Napriek tomu nespornou výhodou tohto systému je aktuálnosť a komplexnosť poskytnutých informácií.

Na základe potrieb a požiadaviek používateľov knižnica v r. 2005 poskytla nasledovné bibliograficko-informačné služby:

bibliografické a faktografické informácie	23 795
rešerše (elektronické)	116/3 820
inštrukcie a konzultácie	171

Každoročne narastá záujem a tiež rozsah požiadaviek na rešeršné služby našej knižnice. V roku 2005 knižnica spracovala **116 (+45) elektronických rešerší**.

Spracované rešerše v roku 2005:

1. Alternatívny návrh malej čistiarne odpadových vôd (50 záz.)
2. Kultúrne pamiatky Levíc (48 záz.)
3. Čítanie myšlienok, mágia, veštenie, parapsychológia (20 záz.)
4. Kokosovník obyčajný (14 záz.)
5. Ľudové liečiteľstvo na Slovensku (25 záz.)

6. Využitie štandardizácie marketingových nástrojov (30 záz.)
7. Vplyv masmédií na mládež (30 záz.)
8. Politická kultúra a jej skúmanie zo sociologického hľadiska (49 záz.)
9. Školstvo Levického okresu (85 záz.)
10. Vyrezávané náhrobné stĺpy (16 záz.)
11. Závlahové systémy (42 záz.)
12. Psychické a ekonomické problémy odchodu do dôchodku (36 záz.)
13. Prístupy k riešeniu drogových závislostí (33 záz.)
14. Stavby mládeže v minulom storočí (22 záz.)
15. Deti s mentálnym postihnutím (59 záz.)
16. Vplyv vonkajších faktorov na zdravie človeka nad 50 rokov (31 záz.)
17. Sociálne konflikty v súčasnej spoločnosti (43 záz.)
18. Daniel Defoe: Mol Flandersová (14 záz.)
19. Výstavba a údržba tenisového ihriska (16 záz.)
20. Projektové metódy vo výtvarnej výchove na I. stupni ZŠ (42 záz.)
21. Poruchy pozornosti a hyperaktivita (30 záz.)
22. Publikačná činnosť M. Korentsyho (17 záz.)
23. Metódy oceňovania a ekonomické hodnotenie biodiverzity (36 záz.)
24. Rodové stereotypy v práci učiteľa (31 záz.)
25. Riadenie a organizácia školstva (40 záz.)
26. Skúšanie a hodnotenie žiakov (50 záz.)
27. História funkcie majstra odbornej výchovy (56 záz.)
28. Vplyv rodiny na harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa (50 záz.)
29. Rodinné prostredie a jeho vplyv na dospelých (50 záz.)
30. Islamská symbolika (10 záz.)
31. Ortografia (40 záz.)
32. Rozvoj kombinatorického myslenia na I. stupni ZŠ (34 záz.)
33. Špecifické poruchy učenia (29 záz.)
34. Kukurica – pestovanie, dejiny, zvyky (25 záz.)
35. Ergoterapia (7 záz.)
36. Vplyv doučovania žiakov na výsledky vyučovacieho procesu (6 záz.)
37. Ľubomír Feldek (63 záz.)
38. Postpenitenciárna starostlivosť (34 záz.)
39. Práca predmetových komisií slovenského jazyka a literatúry (17 záz.)
40. Výtvarná výchova – didaktika, interpretácia, kreativita, animácia (34 záz.)
41. Možnosti pracovného uplatnenia jedincov s poruchou hybnosti (33 záz.)
42. Miestne dane. Fiškálna politika štátu (53 záz.)
43. Terézia Vansová a jej román Sestry (17 záz.)
44. Daňové úniky (48 záz.)
45. Vplyv sociálneho prostredia na kvalitu života gerontov v sociálnych zariadeniach (50 záz.)
46. Motivácia žiakov na vyučovaní v ZŠ. Učiteľ a žiaci v komunikácii (43 záz.)
47. Tekovská knižnica v tlači za rok 2005 (17 záz.)
48. Problém environmentálnej výchovy detí a dospelých v spolupráci s osvetovým strediskom (43 záz.)
49. Kontrast ako umelecký prostriedok v tvorbe S. H. Vajanského (15 záz.)
50. Stavebnice a ich uplatnenie v pracovnom vyučovaní (44 záz.)
51. Implementácia prejavov ľudovej kultúry v pracovnom vyučovaní 1. stupňa ZŠ (35 záz.)
52. Postavenie NBS v bankovej sústave (36 záz.)
53. Metódy rozvoja v technickom vzdelávaní (26 záz.)
54. Hudobná výchova v medzipredmetových vzťahoch na 1. stupni ZŠ (36 záz.)

55. Martin Kukučín – rozbor diela (40 záz.)
56. Možnosti výchovy k zdravému životnému štýlu (40 záz.)
57. Kvalifikačná štruktúra učiteľa na SPOŠ so zameraním na učiteľov odborných predmetov (35 záz.)
58. Motivácia v prvouke (26 záz.)
59. Domáca príprava žiakov 1. stupňa ZŠ na vyučovanie (20 záz.)
60. Špecifické poruchy učenia (43 záz.)
61. Vplyv techniky na životné prostredie (39 záz.)
62. Typológia páchatel'ov trestných činov (17 záz.)
63. Štýly riadenia a ich vplyv na podriadených (38 záz.)
64. Postavenie a úlohy sociálneho pracovníka (47 záz.)
65. Komunikácia medzi učiteľmi a žiakmi zároveň (50 záz.)
66. Diagnostika vývinových porúch učenia (44 záz.)
67. Riziko vzniku závislostí u detí alkoholikov (48 záz.)
68. Podoba a rozdiel kresťanstva a budhizmu (28 záz.)
69. Starý Tekov (19. záz.)
70. Hodnotová orientácia seniorov (46 záz.)
71. Účtovné zobrazenie toku peňažných prostriedkov v obci (40 záz.)
72. Dôkazné prostriedky v trestnom práve (40 záz.)
73. Neúspech žiakov v škole a jeho vplyv na psychiku (25 záz.)
74. Mladistvé matky (19 záz.)
75. Ústna hygiena tehotnej ženy (54 záz.)
76. Catering (10 záz.)
77. Náhradná rodinná výchova (42 záz.)
78. Diabetes mellitus – história a vývoj (23 záz.)
79. Komplexná ošetrovateľská starostlivosť o hospitalizovaného geronta (49 záz.)
80. Edukácia diabetického pacienta (18 záz.)
81. Peter Valdes z Lyonu a valdenci (24 záz.)
82. Využívanie dávok hmotnej núdze v neúplnej rodine (28 záz.)
83. Holokaust na Slovensku (30 záz.)
84. Prenatálna psychológia (18 záz.)
85. Aromaterapia v tehotenstve (18 záz.)
86. Životospráva pacienta po infarkte myokardu (37 záz.)
87. Edukácia pacienta s hypertenziou (30 záz.)
88. Činnosť Červeného kríža v oblasti ošetrovateľstva v levickom regióne (79 záz.)
89. Cestovný ruch v Tekove (36 záz.)
90. Vinohradníctvo v levickom regióne (38 záz.)
91. História technickej výchovy na SOU (32 záz.)
92. Sociálna práca s duševne postihnutými (34 záz.)
93. Dejiny Pedagogickej a sociálnej akadémie v Leviciach (16 záz.)
94. Výtvarná výchova – medzipredmetové vzťahy, arteterapia (39 záz.)
95. Charakteristika verejnej správy a jej štrukturálnych súčastí (42 záz.)
96. Významná činnosť SČK v oblasti ošetrovateľstva v levickom regióne (18 záz.)
97. Infraštruktúra – významná podmienka rozvoja regiónu (33 záz.)
98. Prírodné zdroje levického okresu (13 záz.)
99. Násilie a jeho vplyv na vývin osobnosti (28 záz.)
100. Svetové migračné prúdy 20. storočia (48 záz.)
101. Sociálna práca so zameraním na štátne a neštátne zariadenia sociálnych služieb (25 záz.)
102. Andrej Vrábek – životopis (3 záz.)

103. Individuálna orálna hygiena (52 zázň.)
104. Peter Pišťánek, Michal Hvorecký – hodnotenie ich diela (60 zázň.)
105. Organizovanie a organizačná štruktúra firmy (17 zázň.)
106. Mohyly na Západnom Slovensku (18 zázň.)
107. Hlavné kumulatívne environmentálne problémy (50 zázň.)
108. Kvalita života u pacienta s diagnózou karcinóm hrubého čreva (30 zázň.)
109. Dejiny Gymnázia A. Vrábla v Leviciach (19 zázň.)
110. Domovy sociálnych služieb na Slovensku (18 zázň.)
111. Exkurzia ako organizačná forma vyučovania (28 zázň.)
112. Fytoterapia (22 zázň.)
113. Národ Etruskov. Trója (39 zázň.)
114. Známí spisovatelia levického okresu (19 zázň.)
115. Bibliografické odkazy na otrokárstvo v starovekom Grécku (5 zázň.)
116. Posúdenie kvality života u príbuzných pacientov so schizofréniou (30 zázň.)

Aj v tomto roku knižnica naďalej priebežne dopĺňala databázu regionálnych osobností, ktorá bude východiskom pre ďalšie vydanie *Slovníka osobností levického regiónu*.

Knižnica upustila od vydania textovo-bibliografického materiálu o kultúrnych pamiatkach Levíc. Podobný materiál vydalo Mestské kultúrne stredisko koncom r. 2004, o čom sa knižnica dozvedela úplnou náhodou.

IV. Metodická a poradenská činnosť

4.1 Koordinácia a kooperácia činnosti knižníc v regióne

TK koordinovala a usmerňovala činnosť 92 knižníc v okrese Levice, z toho 3 mestských, 88 obecných, z nich 11 profesionalizovaných a 70 neprofesionalizovaných.

Metodicko-poradenskú činnosť v roku 2005 knižnica zamerala na riešenie aktuálnych problémov obecných knižníc v regióne so zreteľom na:

- finančné zabezpečenie činnosti knižníc
- riešenie personálnych otázok
- doplňovanie KF
- prepracovávanie KF a ich aktualizáciu
- stavanie a označenie KF
- riešenie problémov knižníc dosahujúcich slabé výsledky
- odbornú pomoc a zaškolenie nových začínajúcich pracovníkov knižníc
- revízie KF
- vedenie odbornej evidencie v zmysle Vyhlášky MK SR č. 421/2003 Z. z.
- uplatnenie nových legislatívnych dokumentov
- prenos aktuálnych informácií so zreteľom na existujúcu legislatívu
- obnovenie činnosti stagnujúcich knižníc

V hodnotenom období na základe požiadavky MK SR bolo potrebné vypracovať štatistické výkazy nielen písomne, ale aj elektronicky. TK v Leviciach spracovávala písomné a elektronické sumáre za celý okres, čo bolo veľmi pracné. Hlavným problémom bolo, že zo všetkých knižníc iba 25 Ock poslalo výkazy elektronicky.

TK uzavrela 39 dohôd (-4) o spolupráci pri zabezpečovaní činnosti obecných knižníc pre 42 (-2) knižníc a 1 pobočku. Obecné úrady mali o doplnenie KF obecných knižníc prostredníctvom TK rovnaký záujem ako v minulom roku.

Pre 16 knižníc a 1 pobočku (rovnako ako v r. 2004) TK zabezpečila prírastok v počte 588 kn. j. (+118) v hodnote 95.426,80 Sk (+10.398,40Sk). Katalogizáciu kn. j. požadovalo 10 (+2) Ock.

V roku 2005 TK zaznamenala:

- **personálne zmeny v 4 Ock:** Bory, Hronské Kľačany, Keť a Preseľany nad Ipl'om
- **priestorové zmeny v 7 Ock:** MsK Šahy (knižnica bola presťahovaná do vhodnejších priestorov ZŠ), Demandice (knižnica bola presťahovaná do priestorov starej školy a zároveň sa doplnilo aj zariadenie), Hokovce (knižnica bola presťahovaná do vhodnejších priestorov), Kalná nad Hronom (knižnica bola presťahovaná do priestorov rodinného domu), Nýrovce (knižnica bola presťahovaná do vyhovujúcich bývalých priestorov OcÚ), Nová Dedina (knižnica bola presťahovaná do vyhovujúcich priestorov bývalého družstva) a pobočka MsK Tlmače (knižnica bola presťahovaná do vyhovujúcich priestorov),
- **revízie KF v 2 Ock:** Bory a Hronské Kľačany,
- **prepracovanie KF v 3 Ock:** Brhlovce, Turá (zatiaľ neukončené) a Ipeľský Sokolec (zatiaľ neukončené),
- **zníženie pracovného úväzku v 1 Ock:** Bátovce (knižnica bola preradená medzi neprofesionálne).

V priebehu roka došlo k ďalšiemu zníženiu pracovného úväzku v Ock Bátovce, v dôsledku čoho bola knižnica preradená medzi neprofesionálne knižnice.

Formy metodickéj činnosti:

	Plán na rok 2005	Skutočnosť k 31.12. 2005
metodické návštevy	90	57 (-4)
metodické konzultácie	120	144 (+22)

Z dôvodu mimoriadne zlej finančnej situácie knižnica rovnako ako v minulom roku uskutočňovala metodické návštevy v obmedzenej miere, väčšinou iba na požiadanie zriaďovateľov knižníc a knihovníkov. Metodické návštevy boli zamerané najmä na pomoc začínajúcim knihovníkom a na usmernenie a pomoc pri odborných činnostiach jednotlivých knižníc. V súvislosti s ochranou osobných údajov boli všetky Ock upozornené a inštruované o spôsoboch likvidácie nedovolených osobných údajov. TK poskytla knihovníkom Ock v prílohe Hlasu knižníc vzorové prihlášky za čitateľa knižnice.

Napriek ďalšiemu poklesu počtu metodických konzultácií opäť vzrástol počet metodických konzultácií, najmä v súvislosti s prechodom na elektronické štatistické výkazníctvo.

4.2 Rozborová, analytická a prieskumová činnosť

V hodnotenom období TK vypracovala Vyhodnotenie činnosti za rok 2004 a analýzu činnosti verejných knižníc v regióne Dokumentácia 2004.

4.3 Ďalšie vzdelávanie knižničných pracovníkov

Vzdelávanie knižničných pracovníkov regiónu bolo zamerané na riešenie odborných problémov knižníc a reagovalo na aktuálne problémy knihovníkov (príprava grantov, budovanie imidžu knižnice, výber softvéru, vyplňovanie štatistických výkazov a pod.). V rámci vzdelávania knihovníkov TK uskutočnila:

- 2.5.2005 informačný deň profesionálnych knihovníkov verejných knižníc v okrese
- 15.12.2005 informačný deň neprofesionálnych knihovníkov verejných knižníc v okrese
- 19.12.2005 informačný deň profesionálnych knihovníkov

Základný knihovnícky kurz pre začínajúcich knihovníkov knižnica neuskutočnila, pretože noví knihovníci boli zaškolení v rámci osobných metodických návštev.

V rámci ďalšieho vzdelávania sa pracovníci TK zúčastnili týchto odborných podujatí na Slovensku i v zahraničí:

- MASK - prezentácia knižničného softvéru v SNK v Martine
- Marketing a public relations elektronických informačných služieb v ŠVK Banská Bystrica
- Prezentácia portálu Infolib v ŠVK Banská Bystrica
- I-portály - brány k informáciám - odborný seminár NitLib v SPU v Nitre
- Valné zhromaždenie SAK v SNK v Martine
- Internet a nové informačné technológie v knižniciach - Vzdelaný kultúrny a informačný pracovník – odborný seminár v MsK v Piešťanoch
- Návšteva Univerzitnej knižnice v Bratislave – exkurzia regionálneho združenia Spolku slovenských knihovníkov
- 10. ročník Medzinárodnej konferencie o informačných zdrojoch INFORUM v Prahe
- 10. výročie cezhraničnej spolupráce v MsK Šahy
- Firemná kultúra – celoslovenský seminár v SNK v Martine
- Bibliotéka – knižný veľtrh v Bratislave
- Ako pracovať s katalógmi knižníc na internete v CVTI SR v Bratislave
- 25. odborný seminár hudobných knihovníkov v UK v Bratislave
- Vyhľadávanie na internete a elektronická pošta – zaškolenie pracovníkov odboru služieb v TK v Leviciach
- Práca s deťmi po novom – medzinárodný odborný seminár v TK v Leviciach
- Kríza čítania – medzinárodný odborný seminár vo VKJB Košice
- Dizajn webového sídla knižnice - odborný seminár v Nitre
- Dejiny knižnej kultúry – odborný seminár v Leviciach
- 300 rokov komárňanského tlačiarstva – odborný seminár v Komárne
- Verejný internet v slovenských knižniciach – odborný seminár v SNK Martin
- Knižnica a jej úloha v komunite – vzdelávací seminár v Senci a v Bratislave
- Čítanie je opäť v móde – odborný seminár v Msk v Piešťanoch
- Krajská konferencia pobočky SSK v Nitre
- VZ SSK v Nitre
- VZ SAK v UK v Bratislave
- účasť odborných pracovníkov na pracovných poradách

4.4 Príprava a spracovanie koncepčných programov

V r. 2005 knižnica pripravila a vypracovala Plán činnosti Tekovskej knižnice v Leviciach na rok 2005.

4.5 Edičná a publikačná činnosť

1. Birnerová, Alžbeta: Dokumentácia 2004. Verejné knižnice. Vyhodnotenie činnosti verejných knižníc v okrese Levice podľa hlavných ukazovateľov činnosti za rok 2004. Levice, Tekovská knižnica 2005. 16 s.

2. Kostolányiová, Vlasta: Hlas knižníc. Regionálny knihovnícky časopis. Ročník 19. Rok 2005. Číslo 1. Levice, Tekovská knižnica 2005. 31 s.
3. Kostolányiová, Vlasta: Hlas knižníc. Regionálny knihovnícky časopis. Ročník 19. Rok 2005. Číslo 2. Levice, Tekovská knižnica 2005. 15 s.
4. Mikitová, Marta: Ľubomír Feldek. Bibliografický profil. Levice. Tekovská knižnica 2005. 5 s.
5. Sitková, Mária: Pavel Dvořák. Bibliografický profil. Tekovská knižnica 2005. 3 s. (18 záznamov)
6. Aká je noc v knižnici s Andersenom?/ (vk). In: Pohronie. - Roč. 60, č. 15 (18.04.2005), s. 13.
7. Tajomná noc v knižnici/ -mt-. In: Prima. - Roč. 13, č.15 (11.04.2005), s. 6.
8. Hudobný kabinet Tekovskej knižnice: Predstavujeme Vám/ Zita Fábryová. In: Prima. - Roč. 13, č. 14 (04.04.2005), s. 4.
9. Najlacnejší internet pre čitateľov Tekovskej knižnice/ Eva Bajanová. In: Prima. - Roč. 13, č. 11 (14.03.2005), s. 4.
10. Darček pre čitateľov Tekovskej knižnice: Marec - mesiac knihy/ Eva Bajanová. In: Pohronie. - Roč. 60, č. 10 (14.03.2005), s. 4.
11. Týždeň slovenských knižníc v Tekovskej knižnici v Leviciach/ Vlasta Kollárová. In: Hlas knižníc. - Roč. 19, č. 1 (2005), s. 1-2.
12. Rešeršné služby v Tekovskej knižnici v Leviciach/ Marta Mikitová. In: Hlas knižníc. -Roč. 19, č. 1 (2005), s. 2-5.
13. Softvér pre malé a stredné knižnice MASK/ Vlasta Kostolányiová. In: Hlas knižníc. - Roč. 19, č. 1 (2005), s. 8.
14. Humor J. Voskovca a J. Wericha je stále živý/ Zita Fábryová. In: Hlas knižníc. - Roč. 19, č. 1 (2005), s. 9-11.
15. Kalendár výročí v 2. polroku 2005/ Alžbeta Birnerová. In: Hlas knižníc. - Roč. 19, č. 1 (2005), s. 13-31.
16. Týždeň slovenských knižníc/ -eb-. In: Prima. - Roč. 13, č. 18 (02.05.2005), s. 3.
17. O nových formách práce s detským čitateľom/ Vlasta Kollárová - Štefan Ráchela. In: Prima. - Roč. 13, č. 45, (7.11.2005), s. 4.
18. O práci s detským čitateľom/ Jana Holubcová. In: Pohronie, Roč. 60, č. 41, (31.10.2005), s. 4.

Okrem uvedených edičných titulov a publikačnej činnosti v rámci propagácie knižničných služieb TK pripravila pre verejnosť:

- pozvánky a plagáty ku všetkým knižničným podujatiam
- diplomy k vyhodnoteniu súťaže Čítam, čítaš, čítame
- propagáciu Týždňa slovenských knižníc, Noci s Andersenom a ďalších knižničných podujatí aj v médiách.

V. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie

TK má všetky budovy a v nich všetky oddelenia prepojené prostredníctvom **mikrovlnnej siete** a v rámci jednotlivých budov má pripojenie pomocou **štrukturovanej kabeľáže**.

Internetové pripojenie má knižnica prostredníctvom **neobmedzeného a-dsl pripojenia** s rýchlosťou **1000 kb/s**, ktoré slúži nielen pracovníkom knižnice, ale prostredníctvom **siedmich PC aj verejnosti**.

V roku 2005 knižnica doplnila počítačové vybavenie o 6 ks PC. Z nich jeden slúži ako server, ktorý bolo potrebné vymeniť z dôvodu zvýšenia pamäťovej kapacity a rýchlosti, čím sa eliminovali obmedzenia a výpadky ostatných pripojených počítačov. Okrem toho knižnica dokúpila 1 ks ihličkovej a 1 ks laserovej tlačiarne. Týmto doplnením technického vybavenia knižnica

nielenže skvalitnila poskytované KIS, ale aj rozšírila služby o tlač dokumentov pre používateľov internetu v oddelení beletrie a najmä o on-line katalóg v oddelení odbornej literatúry. Predpokladáme, že rozšírenie služieb ocenia naši používatelia.

K 31.12.2005 má TK k dispozícii **43 ks PC** – 16 ks PC AMD (z toho 1 ks server, ktorým sú sieťovo prepojené všetky 3 budovy), 5 ks PC Intel Celeron, 9 ks PC Pentium, 9 ks PC 486, 3 ks PC 386 a 1 ks PC 286. Okrem toho má knižnica k dispozícii **6 ks laserových tlačiarní** (z toho jedna je multifunkčným zariadením s telefónom a faxom) a ďalších **11 ks atramentových a ihličkových tlačiarní, 1 scanner a 5 reprografických zariadení** (z toho jedno multifunkčné zariadenie s tlačiarňou).

Prevádzku a údržbu výpočtovej techniky vykonávajú pracovníci TK a v prípade vážnejších porúch a problémov niektoré zo servisných pracovísk v Leviciach.

Oddelenie literatúry pre deti je vybavené výpočtovou technikou, TV prijímačom, ktorý bol v priebehu roka nahradený darovaným o niečo kvalitnejším prijímačom. Okrem toho je v tomto oddelení k dispozícii videorekordér.

Hudobný kabinet je vybavený výpočtovou technikou a TV prijímačom z roku 1999, zastaraným audiomodulom a hi-fi vežou, ktoré sú už technicky nepostačujúce a nevyhovujú v procese poskytovania KIS. V priebehu roka získal hudobný kabinet darom kvalitnejšiu hi-fi vežu. Servis a údržbu realizuje knižnica prostredníctvom servisných pracovísk v Leviciach. Zo Slovenskej knižnice pre nevidiacich v Levoči má knižnica **PLEXTALK**, ktorý umožňuje nevidiacim a slabozrakým používateľom hlasné čítanie CD-romu priamo v knižnici, prípadne po vypožičaní aj doma.

VI. Priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcia

Celková plocha knižnice:	1 298,60 m²	(-94,30 m ²)
Výpožičné miesta, študovne, čítárne:	812,81 m²	(plocha oddelení služieb TK)
Depozitár:	45,60 m²	(-94,30 m ²)
Pobočka:	77,50 m²	
Neverejné priestory:	362,69 m²	

Pomer voľného a viazaného výberu: 90:10%

V priestorových podmienkach TK nastali v roku 2005 priestorové zmeny v súvislosti s nedostatkom finančných prostriedkov na zabezpečenie prevádzky. Z toho dôvodu knižnica vypovedala zmluvu na skladové priestory o rozlohe 94,30 m².

TK sa nachádza v troch od seba navzájom vzdialených budovách. V dvoch budovách je knižnica v podnájme, v jednej budove je správcom majetku Nitrianskeho samosprávneho kraja. V budove v správe knižnice sa nachádza oddelenie beletrie a centrum knižnično-informačných služieb pre telesne postihnutých, pretože budova je kompletne debarierizovaná. V tejto budove však vlnú steny a je v nej poškodená dlažba. Tento havarijný stav trvá už od povodní na jar v roku 2000 a knižnici sa zatiaľ nepodarilo odstrániť tento vážny problém.

Oddelenie literatúry pre deti je umiestnené v inej budove a prístup k nemu je bezbariérový, zabezpečený nájazdovou rampou. V tej istej budove na 4. poschodí je umiestnené oddelenie bibliografie, informácií a automatizácie a hudobný kabinet, odbor služieb, oddelenie koordinácie a metodiky, oddelenie knižničných a informačných fondov, ekonomické oddelenie a riaditeľstvo, všetky prístupné výt'ahom. Vo všetkých týchto priestoroch počas horúcich letných dní dosahuje teplota 33°C – 37°C.

Oddelenie odbornej literatúry sa nachádza v ďalšej budove na 2. poschodí bez výt'ahu a bez akejkoľvek možnosti odstránenia bariér. Poloha a celkový vzhľad tohto oddelenia nezodpovedá základným hygienickým, bezpečnostným, ani estetickým požiadavkám. V lete sa teploty v tomto

oddelení vyšplhajú nad 33°C, v zime dosahujú maximálne 18°C. Dlhodobým problémom je tiež netesnosť okien a strechy a s tým spojené zatekanie priestorov v čase väčších dažďov. V tomto roku knižnica svojpomocne a sponzorsky zabezpečila výmenu nedostatočného osvetlenia. V oddelení je nevyhovujúca podlaha v podobe zastaraného a poškodeného linolea. Hygienická maľovka v tomto oddelení nebola vykonaná od roku 1974, kedy sa knižnica do týchto priestorov nast'ahovala.

Priestorové problémy TK by sa vyriešili postavením novej účelovej budovy knižnice, prípadne rozsiahlou rekonštrukciou a dostavbou budovy, ktorú má knižnica v správe. To však knižnica nedokáže zabezpečiť bez pochopenia a pomoci všetkých zainteresovaných a jedine s finančnou podporou zo Štrukturálnych fondov. Počas svojej 77-ročnej histórie, kedy vznikla na území mesta Levice prvá slovenská knižnica, knižnica nemala svoju vlastnú budovu.

VII. Personálna oblasť

Stav pracovníkov k 31.12.2005: 27 (-1)
Prepočítaný stav pracovníkov: 26,5 (-1)

Pohyb pracovníkov k 31.12.2005: 2 pracovníčky ukončili pracovný pomer odchodom do dôchodku
1 pracovníčka nastúpila po materskej dovolenke

V r. 2005 knižnica znížila počet pracovníkov z 28 na 27, v prepočítanom úväzku z 27,5 na 26,5. K 31.5.2005 ukončili pracovný pomer odchodom do dôchodku dve odborné pracovníčky a 25.5.2005 jedna odborná pracovníčka nastúpila po materskej dovolenke.

Priemerný vek odborných pracovníkov k 31.12.2005 bol 47,5 (-0,95) rokov.

Priemerná mzda: 13 400,26 (+779,26) Sk

Kvalifikačná štruktúra pracovníkov: 22 odborníkov-knihovníkov: 4 VŠ, 17 SŠ, 1 ÚSV,
5 ostatní: 1 VŠ, 4 ÚSV.

VIII. Finančné zabezpečenie (Príl. č. 2)

Pôvodný rozpočet na r. 2005: 6.800.000,- Sk
Upravený rozpočet na r. 2005: 8.406.000,- Sk
Rozpočet v r. 2004: 7.557.000,- Sk

V r. 2005 knižnica pôvodne dostala rozpočet neúmerne k šírke svojej činnosti vo výške 6.800.000,- Sk, teda o 757.000,- Sk nižší ako v r. 2004! V súvislosti s prechodom organizácie z príspevkovej na rozpočtovú tento nízky rozpočet spôsobil knižnici neuveriteľné problémy hneď od prvých dní. Dvanástimi rozpočtovými opatreniami a tromi zmenami záväzných ukazovateľov bol rozpočet knižnice napokon upravený na 8.406.000,- Sk, s dotáciou 7.165.000,- Sk, ale s nereálnymi príjmami 1.424.000,- Sk. Po mnohých rokoch knižnica po súhlase zastupiteľstva získala od zriaďovateľa finančné prostriedky na dopĺňovanie KF v sume 250.000,- Sk, a to rozpočtovým opatrením. Škoda len, že tieto finančné prostriedky začala knižnica dostávať po častiach až od septembra.

Knižnica len s veľkou dávkou trpezlivosti a za cenu absolútneho zákazu nakupovania čohokoľvek dokázala „prežiť“ obdobie do septembra 2005. Navyše v mesiacoch jún – august

knižnica dostala iba 80% z 1/12 celoročnej dotácie, čo už bolo absolútne neúnosné, pretože to už nestačilo pokryť ani mzdový fond a odvody!

Pôvodná dotácia z VÚC v r. 2005: 6.200.000,- Sk
Upravená dotácia z VÚC v r. 2005: 7.165.000,- Sk
Bežný transfer v r. 2004: 6.796.000,- Sk

Pôvodný rozpis dotácie od zriaďovateľa 6.200.000,- Sk bol o 596.000,- Sk nižší ako v r. 2004! Neuveriteľne nízka dotácia zo strany zriaďovateľa spôsobila od začiatku roka platobnú neschopnosť v uhrádzaní prevádzkových nákladov knižnice. Knižnica nedokázala splniť záväzky za nájomné a služby. Do konca augusta sa napriek úsporným opatreniam suma neuhradených záväzkov, vzniknutých nie z viny organizácie, vyšplhala do výšky 326.514,- Sk!

Nereálne vysoký rozpočet s príjmami vo výške **1.424.000,- Sk** bol v závere roka upravený v súlade s reálnymi príjmami.

Iba vďaka **dvanástim rozpočtovým opatreniam** (z toho 6 dostala knižnica v novembri a decembri) zaznamenal rozpočet index rastu 111,23%, čo ale neodzrkadľovalo skutočnú finančnú situáciu. Mzdy za mesiac december, teda z rozpočtu knižnice z r. 2004 a zostatok na účte v sume 475.000,- Sk sa premietli do rozpočtu na r. 2005 ako príjmy. To znamená, že knižnica v skutočnosti v r. 2005 disponovala s rozpočtom na r. 2005 v celkovom objeme 7.931.000,- Sk, ktorý predstavuje index rastu 104,95%, čo v skutočnosti nebol vysoký index rastu v súvislosti s valorizáciou plátov pracovníkov od júla 2005 a nárastom cien poštovného, vody, plynu a elektrickej energie!

Čerpanie finančných prostriedkov na nákup KF v r. 2005: 508.696,08 Sk
Čerpanie finančných prostriedkov na nákup KF v r. 2004: 347.376,16 Sk

Z uvedených finančných prostriedkov v celkovom objeme 508.696,08 Sk knižnica kúpila periodiká v sume 101.096,46 Sk a knihy a ostatné dokumenty v sume 407.599,62 Sk. Na dopĺňovanie KF použila knižnica účelovú dotáciu od zriaďovateľa 250.000,- Sk, grant z MK SR 100.000,- Sk, sponzorský príspevok 50.000,- Sk, ako aj príjmy z vlastnej činnosti. Naposledy mala knižnica k dispozícii na dopĺňovanie KF vyššiu sumu 767.307,84 Sk ešte v r. 1996. Odvtedy TK nemala ani raz k dispozícii takýto objem finančných prostriedkov.

IX. Granty, nadácie, sponzorské príspevky

V uplynulom roku sa knižnica obrátila so žiadosťami o sponzorské príspevky a granty na podnikateľské subjekty, spoločnosti, inštitúcie i jednotlivcov. Knižnica vypracovala dva samostatné projekty. Do grantového programu Ministerstva kultúry SR Ex Libris sa knižnica prihlásila dvomi projektami. Prvý z projektov „**Doplnenie knižničného fondu**“ s požadovanou dotáciou 712.500,- Sk bol zameraný na doplnenie chýbajúcich knižničných dokumentov. Knižnica na tento účel získala z grantu **100.000,- Sk** Druhý projekt „**Elektronická ochrana knižničného fondu oddelenia odbornej literatúry**“ s požadovanou dotáciou 229.536,72 Sk bol zameraný na zabezpečenie finančných prostriedkov na ochranu KF oddelenia odbornej literatúry prostredníctvom elektronickej ochrany knižničných dokumentov. Aj tento projekt bol MK SR vybraný, podporený sumou 45.000 Sk, dotáciu ale dostane knižnica až v budúcom roku.

V r. 2005 TK získala sponzorstvo v hodnote cca. **165.000,- Sk**. Z toho **50.000,- Sk finančné sponzorstvo** a ďalšie sponzorstvo vo forme: **služieb 5.000,- Sk** - divadelné predstavenie pre deti, **vecné sponzorstvo - knižničný fond v hodnote 90.000,- Sk**, ceny do súťaže a ďalšie **materiálne sponzorstvo** v hodnote cca **20.000,- Sk**.

X. Knižnice a spolková činnosť

TK je kolektívnym členom **Spolku slovenských knihovníkov** a **Slovenskej asociácie knižníc**. Pracovníci knižnice sa zúčastňujú všetkých podujatí, organizovaných obidvomi profesnými organizáciami.

Knižnica sa tiež aktívne zapája do činnosti Nitrianskej regionálnej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a pomáha organizovať regionálny spolkový knihovnícky život.

V r. 2005 sa osem knihovníkov z našej knižnice zúčastnilo exkurzie v zrekonštruovaných priestoroch novootvorenej Univerzitnej knižnice v Bratislave a štyri knihovníčky sa zúčastnili odborného seminára Nitlib v priestoroch Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Koncom roka sa knihovníci TK zúčastnili krajskej konferencie regionálnej pobočky SSK, ktorú tiež aktívne pomáhali pripraviť. Koncom roku sa naši knihovníci zúčastnili valného zhromaždenia SSK v Nitre a valného zhromaždenia SAK v SNK v Martine.

XI. Medzinárodná knižničná spolupráca

TK je od roku 2000 členom medzinárodnej organizácie knižníc **Unesco Network of Associated Libraries – UNAL**.

Knižnica je zapojená do cezhraničnej spolupráce na základe podpísanej dohody medzi Nitrianskym samosprávnym krajom a maďarskou župou Komárom-Esztergom. V rámci cezhraničnej spolupráce v r. 2005 TK pripravila dvojdňový medzinárodný odborný seminár Práca s deťmi po novom, pričom sa stala hostiteľkou 64 knihovníkov zo slovenských a maďarských knižníc. Z maďarských knižníc sa seminára zúčastnili knihovníci zo žúp Komárom-Esztergom, Veszprém a Pest. Knihovníci z 18 slovenských a maďarských knižníc a troch špeciálnych zariadení mali počas dvoch dní možnosť nielen získať nové teoretické vedomosti, ale tiež vidieť a počuť praktické ukážky z prípravy konkrétnych podujatí.

Pracovníci našej knižnice sa zúčastnili v Komárne spoločného slovensko-maďarského odborného seminára 300 rokov komárňanského tlačiarníctva.

TK tiež spolupracuje s knižnicou Katona Lajos Városi Könyvtár vo Váci a s knižnicou Pest Megyei Könyvtár v Szentendre. Jedna pracovníčka TK sa zúčastnila osláv 10. výročia cezhraničnej spolupráce v MsK Šahy a maďarskí knihovníci sa zúčastnili odborného seminára v našej knižnici.

V Leviciach, 31.1.2006

Mgr. Jana Holubcová, v. r.
riaditeľka Tekovskej knižnice v Leviciach